

ONAFHANKELIJKHEID ACCOUNTANT

Dit onderzoek test de onafhankelijkheid van de externe accountant in een unieke omgeving: private ondernemingen waar het risico van reputatieverlies voor de accountant gering is, en in een land (Noorwegen) waar het niet gebruikelijk is accountants aansprakelijk te stellen. Op basis van een grote steekproef blijkt dat accountants die meer honorarium ontvangen niet minder geneigd zijn om geen goedkeurende accountantsverklaring af te geven. Hieruit blijkt dat accountants hun onafhankelijkheid niet in gevaar brengen vanwege de afhankelijkheid van het honorarium.

Ole-Kristian Hope, John Christian Langli, Auditor independence in a private firm and low litigation risk setting, The Accounting Review, volume 85 (2), 2010, pages 573-605

IFRS EN KOSTEN EIGEN VERMOGEN

Heeft de verplichte toepassing van IFRS in de EU in 2005 geleid tot lagere kosten van eigen vermogen (en dus relatief tot hogere aandelenprijzen)? Op basis van 6.456 observaties bij 1.084 ondernemingen tussen 1995 en 2006 concluderen onderzoekers dat de kosten van eigen vermogen door IFRS significant zijn gedaald (met 47 basispunten). Dit effect doet zich echter alleen voor in landen met een sterke juridische infrastructuur (enforcement) rondom verslaggeving. Nederland wordt (samen met Denemarken, Finland en Zweden) gerekend tot de vier landen in Europa met de maximale score. De daling van de vermogenskosten wordt verklaard door de toegevoegde informatievervalsing en de betere vergelijkbaarheid.

Siqi Li, Does mandatory adoption of International Financial Reporting Standards in the European Union reduce the cost of capital?, The Accounting Review, volume 85 (2), 2010, pages 607-636

MARKTWERKING IN ZORG

Vanaf de introductie van de nieuwe Zorgverzekeringswet in 2006 zijn tarieven van een deel van de ziekenhuiszorg vrij onderhandelbaar tussen zorgaanbieder en zorgverzekeraar. Voor deze onderhandelingen is inzicht nodig in kosten en inhoud van behandelingen. Met de systematiek van diagnose behandelcombinaties (DBC's) wordt getracht dit inzicht te verschaffen. Tevens wordt deze

systematiek gebruikt om een stap te maken van de relatief vaste externe bekostiging (op basis van functiegerichte budgettering) van ziekenhuizen naar prestatiebekostiging. De vraag die in dit artikel wordt beantwoord, is of deze ontwikkelingen er tevens toe hebben geleid dat de binnen universitair medische centra (UMC's) gehanteerde budgetteringssystemen worden aangepast. Het artikel gaat ook in bredere zin in op de spanning tussen financiën en doelmatigheid enerzijds en zorginhoudelijke overwegingen anderzijds.

Rudy Balogh en Paula van Veen-Dirks, Marktwerking in de zorg: Budgettering in roerige tijden, MAB, oktober 2010

GEHANTEERDE MENSBEELD IN MANAGEMENT CONTROL- THEORIE

Het dominante mensbeeld in de management control-literatuur is ontleend aan de agency-theorie en is negatief van aard. Managers worden verondersteld lui te zijn, risico-avers en ze zijn vooral uit op hun eigenbelang in plaats van het organisatiebelang. Familiebedrijven herkennen zich vaak minder goed in dit mensbeeld van managers, evenals ethici en motivatiepsychologen. Het mensbeeld van de stewardship-theorie is voor hen vaak beter herkenbaar omdat hier verondersteld wordt dat de manager het organisatiebelang voorop stelt (zelfs als dit ten koste gaat van zijn eigenbelang). Dit artikel plaatst de uitgangspunten van agency-theorie en stewardship-theorie naast elkaar en gaat in op de kritiek op de agency-benadering. De discussie heeft gevolgen voor de manier waarop tegen de praktijk wordt aangekeken. De schaarse empirische literatuur omtrent stewardship-theorie lijkt te beves-

tigen dat er ruimte is voor deze theorie naast de agency-theorie.
Michael Corbey, Agent of Steward? Over mensbeeld en management control, MAB, oktober 2010

INVLOED ONDERNEMINGS- NIEUWS OP WAARDE OPTIES

Opties aan bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen hebben in het algemeen een uitoefenprijs, die gelijk is aan de beurskoers van de aandelen van deze onderneming. Hoe lager de koers van het onderliggende aandeel, des te lager de uitoefenprijs van de optie. Het blijkt dat de aard en het tijdstip van bekendmaking van ondernemingsnieuws worden gebruikt om de aandelenkoers en daarmee de uitoefenprijs van de toegekende opties te beïnvloeden. Het onderzoek is gebaseerd op data van ondernemingen genoteerd aan Euronext Amsterdam in de jaren 1999-2004.
Tjalling van der Goot en Elise Lufiting, Persberichten en opties voor ondernemingsbestuurders, MAB, oktober 2010

CREDIT RATING AGENCIES AANSPRAKELIJK STELLEN?

Hoofddoel van credit rating agencies (CRA's) zoals Standard & Poor's en Moody's is het meer efficiënt maken van de financiële markten door het produceren van ratings waarin het kredietwaardigheidsgehalte van ondernemingen met betrekking tot leningen en kredieten wordt uitgedrukt. De intermediaire positie van CRA's stelt hoge eisen aan de efficiëntie van het rating-proces en het vermijden van belangenconflicten. In de praktijk bestaat twijfel over het realiteitsgehalte van deze doelen en daarmee over het nut van ratings terwijl ze paradoxaal genoeg toch in brede kring zijn geaccepteerd. Aansprakelijkheidsstelling van CRA's is een van de mogelijke oplossingen.

Koen Donkers, Piet Duffhues en Wim Weterings, Credit Rating Agencies: informatieasymmetrie en civiele aansprakelijkheid, MAB, oktober 2010

Wat gebeurt er aan het front van wetenschap en onderzoek? Een maandelijks selectie van lezenswaardige publicaties uit binnen- en buitenland.

GESPOT